CẢM NHẬN TỪ TẬP THƠ NGUỒN THẬT
THƠ HƯỚNNG ĐẠO
CỦA PHONG CHÂU

Thơ là gì?
Xưa nay có rất nhiều định nghĩa về thơ. Thông thường người ta hay nói thơ là tiếng nói của tâm hồn, thơ là vần là điệu... Paul Valery, một nhà thơ Pháp có một câu nói rất ngộ nghĩnh: *Văn xuôi ví như là đi bộ, thơ là nhảy múa*. (Prose was walking, poetry dancing). Nhà thơ Mỹ, Robert Frost, có một định nghĩa rất lạ lùng: *Thơ là những gì do Thượng Đế để lại trong bản dịch... những gì người ta dịch được một cách thông suốt, đó là văn xuôi, phần còn lại là Thơ*. Nhưng có một định nghĩa tôi cho là hợp với thơ Phong Châu nhất, đó là định nghiã của nhà thơ Anh, William Wordsworth. Theo nhà thơ này, *Thơ là sự bộc phát tuôn trào của những cảm xúc mạnh mẽ bắt rễ từ những rung động được kết tụ trong thầm lặng*.
Thơ Phong Châu là một bằng chứng hùng hồn về lời nhận định trên.

Thiên nhiên hoa cỏ ngàn cây
Đỉnh cao Nguồn Thật tràn đầy yêu thương

Lời tuyên bố này trong bài **Đường Dài Tương Lai** cũng như chọn **Nguồn Thật** là tên của tập thơ, đã xác lập thơ Phong Châu là tiếng nói chân thực của một tâm hồn giàu xúc cảm dành cho cuộc sống mà Phong Châu đã chọn lựa là cuộc sống Hướng Đạo. Những cảm xúc mạnh mẽ này tôi cho là đã bắt rễ từ những năm đầu đời Hướng Đạo. Phong Châu đã tích tụ những rung động những mối chân tình đó trong suốt cuộc đời chỉ đợi cầm bút là tuôn trào thành thơ. Nỗi đam mê trong cuộc chơi, đam mê trong chữ nghĩa, hai yếu tố đó đã giúp tác giả ghi lại cuộc sống Hướng Đạo một cách sinh động dễ dàng và phong phú vần điệu.
Hướng Đạo là một trò chơi có tính giáo dục cao. Với Phong Châu, Hướng Đạo là đường đời, là lẽ sống. Anh đã dành cả 60 năm cuộc đời dốc lòng vui chơi gầy dựng phục vụ Phong Trào Hướng Đạo. Cả con người Phong Châu, cả tâm hồn lẫn thể chất đã thấm đẫm tình yêu Hướng Đạo. Bởi vậy, với Phong Châu, Hướng Đạo là một nguồn thơ, bất cứ một đề tài nào liên quan đến Hướng Đạo anh cũng dễ dàng viết thành thơ. Cây bút của anh cứ tự nhiên đều đều tuôn chảy, cảm xúc mạnh mẽ trong anh đã biến kỷ niệm xưa kết thành hoa trái và gọi người trong tranh bước vào đời. Anh đã làm sống dậy cả cuộc đời của Huân Tước Baden Powell, người đã sáng lập Phong Trào Hướng Đạo, trong nhiều bài thơ như là **Dấu Chân Người Sáng Lập**, **Sinh Nhật Hai Cụ PiBi**, **Ngày Kỵ BiPi...** Hay trong những bài viết về lịch sử Việt Nam, hình ảnh anh hùng liệt nữ Việt Nam cũng sống động trong thơ Phong Châu, nào là: **Cành Tre Phù Đổng**, **Quốc Toản Cờ Vàng**, **Quang Trung Hùng Kiệt**, **Trống Vọng Mê Linh, Trống Trận Lam Sơn...**
Ở điểm này có thể gọi Phong Châu là người viết sử thành thơ.

Hết lòng vì Hướng Đạo, cảm xúc của Phong Châu sẵn sàng tuôn trào khi bắt gặp bất kỳ một hình ảnh, một kỷ niệm, một cái tên, một vật dụng...có liên quan đến Hướng Đạo; hay đứng trước bất kỳ một cuộc họp mặt, một buổi cắm trại nào, một phong cảnh hữu tình nên thơ nào, Phong Châu cũng sẵn sàng biến cảm xúc của mình thành một bài thơ. Vì vậy, trong thơ Phong Châu ta tìm thấy tất cả kỷ niệm của một đời Hướng Đạo, nào là **Chiếc Ba lô Việt Nam**, **Chiếc Xe Đạp**, **Gậy Hướng Đạo**, **Khăn Quàng**, **Nón Rộng Vành**, **Hoa Bách Hợp** lung linh...Nếu bạn là một Hướng Đạo Sinh bạn mới biết nâng niu những vật dụng đặc trưng của Hướng Đạo như thế nào. Bạn sẽ thấy ***cây gậy khăn quàng hoa huệ*** đáng quý biết bao! Nhưng nếu bạn không là Hướng Đạo Sinh? Chỉ cần đọc thơ Phong Châu, bạn đã có thể thấy rõ hình ảnh sống động của một Hướng Đạo Sinh, ba lô trên vai, hăng hái tham dự một buổi cắm trại nào đó, thắt chặt vòng tay thân ái cùng bè bạn năm châu mà khi chia tay không ít những giòng nước mắt đã tuôn rơi, bạn có thể hiểu được trọn vẹn đời sống của một Hướng Đạo Sinh và những điều kỳ thú không tìm đâu có được. Tình cảm sâu đậm như thế cũng vì mục đích cao cả của Hướng Đạo:

Hướng đạo không chỉ vui chơi
Còn là giáo dục giúp đời mai sau

Và cuối cùng hướng đến một cái gì cao cả hơn:

Chung tay xây dựng quê hương vững bền.
(Đường Dài Tương Lai)

Đặt tình yêu cuộc sống vào tình yêu Hướng Đạo, vậy tình yêu đó cụ thể là yêu gì? Trong bài Ba Lời Hứa Hướng Đạo Phong Châu đã ghi lại đầy đủ:

Tròn bổn phận tín ngưỡng tâm linh
Với Tổ Quốc và Quốc Gia mình
Giúp ích mọi người trong mọi lúc
Tuân theo Luật của Hướng Đạo Sinh
(Lời Hứa Hướng Đạo)

Mục đích sau cùng của Hướng Đạo hướng đến vẫn là mục đích ban đầu khi Baden Powel thành lập đội thiếu niên trinh sát đầu tiên đã góp công giải vây thành Mafeking ở Phi Châu năm 1899. Vì vậy, bên cạnh những bài thơ diễn tả tình bạn, tình người **"*giúp ích mọi người trong mọi lúc*"** hay những cảnh thiên nhiên hùng vĩ thơ mộng, điểm đặc biệt làm rung động người đọc trong thơ Phong Châu nằm ở lời hứa thứ nhất: **"*Tròn bổn phận...với Tổ Quốc và Quốc Gia mình*".** Như trên đã nói, Phong Châu đã đưa vào trong rất nhiều bài thơ hình ảnh đất nước Việt Nam, lịch sử Việt Nam, tên tuổi các vị anh hùng dân tộc, các địa danh lịch sử...Phong Châu đã lập đi lập lại rất nhiều lần một cách trân trọng và tha thiết. Có phải anh muốn gởi gấm ở đó một tâm sự, một lời kêu gọi đầy tâm huyết? Phải là một Hướng Đạo Sinh, có được những ngày lang thang trong núi trong rừng thân quen

cùng với bạn bè bên cạnh, những đêm nằm ngủ dưới bầu trời sao lộng gió, giữa Đất và Trời, giữa mênh mông và sâu thẳm...mới cảm nhận được hồn thiêng của sông núi, Hồn của Tổ Quốc, thấm đẫm vào ta một niềm kiêu hãnh, một nỗi xúc động sâu xa dạt dào không sao diễn tả được! Phong Châu, và các bạn Hướng Đạo, hẳn đã cảm nhận được tất cả những điều kỳ diệu đó. Phong Châu đâu có quên: trong thơ anh, từng cảm xúc lắng sâu từ từ tuôn trào: Nào là **Trống Trận Quê Hương, Đất Việt Mến Yêu, Danh Nhân Việt Nam...**

Trong bài Ba Mươi Năm Costa Mesa Phong Châu đã viết những câu rất tha thiết:

Giữ gìn truyền thống của cha ông
Phát huy văn hóa giống Lạc Hồng...

Hay:

Gieo khắp quê người hồn Văn Lang…

Lang thang ở xứ người anh cũng bồi hồi tưởng nhớ, tình quê hương tổ quốc canh cánh bên lòng, lúc vui cũng như lúc buồn:

Lúc vui thì *:*

Cùng hát bên trời khúc nhạc quê...

Lúc buồn tình càng sâu càng đậm hơn*:*

Rừng núi quê người hồn quê ta."

(Ba Mươi Năm Costa Mesa)

Không những thế, Phong Châu còn mong mỏi:

Đất Việt: Miền sông núi hiền hòa
Tự do dân chủ nở muôn hoa...

(Đất Việt Mến Yêu)

Đó có phải là niềm mong ước chung của chúng ta? Hẳn là như thế rồi!

Hoài niệm và hoài vọng. Phong Châu ôn quá khứ, gìn giữ quá khứ và mong mỏi ở tương lai như mộng ước của bao nhiêu người Việt Nam chúng ta. Phong Châu cả cuộc đời đi theo Hướng Đạo và dùng thơ ca để phục vụ con đường giáo dục thế hệ trẻ hướng đến tương lai. Quả thật một cuộc sống ít người làm được và một tập thơ ít thấy trên đời.

Xin hân hoan giới thiệu cùng bạn đọc.
Cao Thu Cúc
San Jose, ngày 22 Tháng 9 - 2018